

Személyes emlékeim az ÁSzSz előkészítésében

Az ÁSzSz története az NJSZT iTF
Nagy Számítástechnikai Műhelyek
sorozatának rendezvénye

Kertészné Gérecz Eszter

2025. január 17.

A projekt kerete

- 1972-73-ban a távlati számítástechnikai lehetőségeket felismerve, az államigazgatási számítógépes rendszerekért felelős KSH egy nagykapacitású, központi államigazgatási számítóközpont létrehozását határozta el.
- A tervezet szerint az ÁSZSZ-t az alábbi intézmények közös számítástechnikai bázisának szánták:
 - Egészségügyi Minisztérium (EÜM),
 - Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium (MÉM),
 - Munkaügyi Minisztérium (MÜM),
 - Magyar Tudományos Akadémia (MTA),
 - Országos Vízügyi Hivatal (OVH),
 - SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatóság (SZOT).

A tenderezés előkészítése

- A KSH vezetősége, a Rabár Ferenc igazgató vezetésével működő Infelor Rendszertechnikai Vállalatot bízta meg ennek a nagyszabású projektnek a szakmai előkészítésével Nyíry Géza és Pádár Gyula vezetésével, Maizl József, Dr. Álló Géza és Dr. Vámos Ferenc főosztályvezetők bevonásával.
- Az ÁSZSZ tervezésért felelős részlegünket a Rhédey utcai többszintes villában helyezték el. Első lépésként ki kellett alakítani a projektszervezetet, a szakterületek szakértői testületét (Project management, jogi, pénzügyi, műszaki, alapszoftver, alkalmazási szoftver és üzemeltetési terület).

Szerepem a projektben

- Már rögtön a folyamat elején átkerültem az ÁSzSZ-es munkacsoportba az alkalmazási terület szakértőjeként.
- A projekt indulásakor az a döntés született, hogy az alkalmazási területtel foglalkozók mérjék fel, és ismerjék meg alaposabban egy-egy minisztérium számítástechnikai rendszereit, informatikáját.
- A feladatok áttekintése után az én partnercégem a MÉM lett. Munkatársaimmal az volt a feladatunk, hogy a MÉM különböző területein végezzünk felmérést a megvalósított és a tervezett alkalmazási rendszerek számítástechnikai megoldásairól és az elvárt követelményrendszerrel, valamint vizsgáljuk a GAK-ban futó feldolgozásokat különös tekintettel a fejlesztési elképzelésekre.

A tenderek értékelése

- A KSH a világ legnagyobb és legkorszerűbb számítógépes cégeit hívta meg a pályázatra (IBM, ICL, UNIVAC, Siemens, CII, Honeywell-Bull, CDC).
- A pályázatok értékelésében és bírálatában két terület tartozott hozzám:
Az alkalmazási szoftver és az adatbázis-kezelő rendszerek ajánlatai, valamint az oktatási, képzési ajánlatok – Maizl Józseffel – együtt.
- Komoly összehasonlító elemzést kellett végezni a különböző erősséggel rendelkező ajánlatok között. Valamennyi ajánlatot részletesen feldolgoztuk szövegesen és táblázatos formában, amely segítette az ajánlatok áttekintését a döntéshozók számára.

Tanulmányutak

- Az értékelés részét képezték a tanulmányutak.
- Az Infelor munkatársainak ekkor nyílt lehetőségük arra, hogy egy nemzetközi pályázat keretében kitekinthessenek a nyugati szakma színvonalára, megismerjék az akkori legfejlettebb technológiát, persze azzal a korlátozással, hogy nekünk csak az embargó határáig lehet majd a beruházást végrehajtani.
- A szállító kiválasztásának részét képezte, hogy a pályázók referenciautakra hívták a majdani megrendelőt. Be akarták mutatni nekünk rendszereiket működés közben. A vállalatok időben összehangolták prezentációikat, és körutakat szerveztek.
- 1973 októberében részt vehettem az NSZK-ban, Svájcban és Belgiumban szervezett tanulmányúton Krajcsovics Márton, Álló Géza és egy rendszerszoftveres kolléga társaságában.

A tender nyertese

- A pályázatok áttanulmányozása és a referenciautak tapasztalatai alapján a szakértői csapatok összegzéseket készítettek. A végső döntést a KSH és az ÁSZSZ vezetősége hozta meg a különböző szempontokat figyelembevételével.
- A tender nyertese a Honeywell–Bull 66/60-as központi számítógép volt IDS Codasyl típusú adatbázis-kezelő rendszerrel és egyéb statisztikai és alkalmazási programcsomagokkal, valamint kiterjedt oktatási és képzési rendszerrel.
- Ez az infrastruktúra adott lehetőséget az országos ingatlan-nyilvántartási rendszer korszerűsítésére. Az ÁSZSZ géppark üzembeállítását követő fejlesztések eredményeként a rendszert 1979-ben adtuk át üzemeltetésre, és amely rendszer több, mint 10 évig futott a HwB-n.

Köszönöm a figyelmet.

kgeszter@gmail.com